

בש"פ 1083/17 - מדינת ישראל נ' מחמד אזברגה

בש"פ 1083/17 - מדינת ישראל נ' מחמד אזברגהעליון

בש"פ 1083/17

מדינת ישראל

נגד

מחמד אזברגה

בבית המשפט העליון

[01.02.2017]

כבוד השופטת ד' ברק-ארז

בקשת רשות ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד בעמ"י 69758-01-17 מיום 31.1.2017 שניתנה

על-ידי כבוד השופט א' יעקב

בשם המבקשת - עו"ד מירי קולומבוס, עו"ד נתנאל חיים

בשם המשיב - עו"ד אורי בר עוז, עו"ד אורן בר עוז,

עו"ד שוקרי אבו טביח

תאריך הישיבה: ד' בשבט התשע"ז (31.1.2017)

החלטה משלימה (נימוקים)

1. המשיב נעצר ביום 11.1.2017 בחשד לביצוע עבירות שונות ובהן הלבנת הון, סחיטה באיומים, קבלת דבר במרמה
בנסיבות מחמירות ושיבוש הליכי חקירה. מעצרו הוארך מעת לעת על-ידי בית משפט השלום בראשון לציון.

2. ביום 29.1.2017 נעתר בית משפט השלום לבקשה נוספת להארכת מעצרו של המשיב, כך שמעצרו הוארך עד
ליום 5.2.2017 (מ"י 26744-01-17, השופט ע' מיכלס). בהחלטה נקבע כי נשקפת מסוכנות מהמשיב וכי קיים חשש

ממשי לשיבוש החקירה.

3. המשיב הגיש ערר על החלטה זו לבית המשפט המחוזי מרכז-לוד. בתום הדיון בערר, שהתקיים ביום 31.1.2017

בשעות הצהריים, הורה בית המשפט המחוזי על שחרורו של העורר לחלופת מעצר בביתו בתנאים מגבילים (עמ"י
69758-01-07, השופט העמית א' יעקב). בית המשפט המחוזי ציין בהחלטתו כי הדיון בערר נערך במעמד באי כוחו

של המשיב בלבד, בהיעדר התייצבות מטעם המדינה ובנסיבות שבהן שלא הוגשה בקשה לדחיית הדיון. בסמוך לאחר
מתן ההחלטה הגישה המדינה לבית המשפט המחוזי "בקשה בהולה לעיכוב ביצוע ולעיון חוזר". בקשה זו, על שני

חלקיה, נדחתה.

4. את בקשת רשות הערר שבפני, שנסבה על החלטת בית המשפט המחוזי, הגישה המדינה שעות ספורות לאחר מתן

החלטה זו. בשים לב לאופי הטענות שהועלו ולמועדים הרלוונטיים הוריתי על קיום דיון דחוף בבקשה. הדיון התקיים
ביום 31.1.2017 החל מהשעה 22:00 לערך במעמד נציגי המדינה ובאי-כוחו של המשיב. המשיב עצמו לא התייצב

לדיון, ובאי-כוחו מסרו כי הוא חש ברע וכי הוא מאושפז בבית חולים "אסף הרופא", ככל הידוע במחלקת טיפול נמרץ.

5. המדינה מיקדה את טענותיה בחשש לשיבוש הליכים. לטענת המדינה, מדובר בשלב קריטי בחקירה ושחרורו של המשיב עלול להשפיע באופן משמעותי על המשך ההליכים נגדו. עוד ציינה המדינה כי אי התייצבותו של הנציג מטעמה לבית המשפט המחוזי נבע כתוצאה מהתארכות הדיון בעניינם של חשודים אחרים בבית משפט השלום. המדינה ציינה כי נציג המדינה ביקש מאחד מבאי-כוחו של המשיב לעדכן את בית המשפט כי חל עיכוב בהתייצבותו, אולם לטענתה המסר שהועבר בסופו של דבר לא שיקף, ככל הנראה, לבית המשפט המחוזי את התמונה במלואה. מכל מקום, לטענת המדינה לא היה מקום להורות על שחרורו המידי של המשיב נוכח עילות המעצר בעניינו.
6. בפתח דבריהם, טענו באי-כוחו של המשיב כי לפי הוראותיו של חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1999 (להלן: חוק המעצרים או החוק) לא ניתן לקיים את הדיון שלא בנוכחותו של המשיב. בנוסף לכך, באי-כוחו של המשיב טענו כי אין כל הצדקה להענקת רשות לערור במקרה זה, שאינו מעורר שאלה עקרונית. לחלופין, נטען כי לכל היותר על בית המשפט להורות על החזרת הדיון לבית המשפט המחוזי על מנת שידון בערר לגופו.
7. בהתחשב בשעה שבה התקיים הדיון בבקשה נתתי את החלטתי בעניין בסמוך לאחריה ללא מתן נימוקים. הנימוקים להחלטה ניתנים בזאת.
8. אקדים ואומר כי לא ראיתי מקום לקבל את טענת באי-כוחו של המשיב באשר לקיום הדיון שלא בנוכחותו. אכן, ככלל, יש לקיים את הדיון בנוכחות החשוד. עם זאת, ניתן שלא לעשות כן אם בית המשפט נוכח, על יסוד חוות דעת של רופא, כי מצב בריאותו של החשוד אינו מאפשר זאת (כפי שמורה סעיף 57 לחוק המעצרים, המפנה בעניין זה לסעיף 16(2) לחוק זה). בענייננו לא הוצגה חוות דעת רפואית באשר למצבו של המשיב. אולם, לנוכח הצהרת באי-כוחו כי נמסר להם שהוא פונה לבית החולים באמבולנס שעות ספורות לפני הדיון, אני סבורה שיש לתת לחוק פרשנות תכליתית המאפשרת לדון בעניינו לצורך קבלת החלטה, ולו החלטה בעלת אופי זמני, באופן שמאזן בין זכויות החשוד לבין האינטרס הציבורי (ראו והשוו: בש"פ 7323/98 מדינת ישראל נ' רג'ואן, פ"ד נג(4) 126 (1999); בש"פ 6292/96 חזן נ' מדינת ישראל (22.9.1996)). יוער עוד כי בדיון התברר שלמדינה לא נמסרה הודעה על דבר אשפוזו של המשיב, חרף העובדה שבהחלטת בית המשפט המחוזי נקבע שעל העורר לשהות ב"מעצר בית מלא ומוחלט", בפיקוחם של שני מפקחים. נסיבות אלה תומכות בטענת המדינה כי קבלת עמדתו של המשיב עלולה לסכל את תכלית הגשת הערר.
9. בבואי לבחון את הסוגיה לגופה, אני סבורה שקבלת החלטה על שחרורו של חשוד מרכזי בפרשה מסועפת מבלי לשמוע את טענות המדינה בנושא מגבשת נסיבות מיוחדות המצדיקות הענקת רשות לערור וקבלת הערר לגופו. בהתאם לכך, הוריתי בהחלטה הקצרה שניתנה בסמוך לאחר שנשמעו טענות הצדדים כי הדיון בערר יוחזר לבית המשפט המחוזי על מנת שידון לגופו בנוכחות שני הצדדים, ככל הניתן במהלך שעות הבוקר או הצהריים של יום זה. כמו כן, השתכנעתי כי בנסיבות העניין יש מקום שאורה על מעצרו של המשיב עד לקבלת החלטה אחרת בעקבות הדיון שהתקיים.
10. לא אוכל לסיים מבלי לחזור ולהזכיר את עמדתו של בית משפט זה באשר למדיניות הראויה בכל הנוגע לעיכוב ביצוען של החלטות שחרור (ראו למשל: בש"פ 11271/03 מדינת ישראל נ' אלפרון, פ"ד נח(2) 406, 417 (2003), וההפניות שם). כפי שהוסבר שם, "על בית המשפט אשר החליט על השחרור 'לשקול היטב-היטב' עד שמסרב הוא לבקשת המדינה לעשות שימוש בסמכות לעכב את החלטתו" (שם). בנסיבות העניין, דומה שנדרשת תזכורת למושכלות ראשונים אלה.
11. סוף דבר: הערר מתקבל, כפי שצוין בהחלטתי הקודמת בעניין שניתנה ללא נימוקים וכאמור בפסקה 9 להחלטה זו.
- ניתנה היום, ה' בשבט התשע"ז (1.2.2017).
- ש ו פ ט